

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра Інтелектуальних вимірювальних систем та інженерії якості (№ 303)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова НМК 1

 Сергій НИЖНИК

Голова НМК 2

 Дмитро КРИЦЬКИЙ

Голова НМК 3

 Ганна ЛІХОНОСОВА

« 30 » серпня 2024 р.

**СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Міжнародні стандарти з якості

(назва навчальної дисципліни)

Minor «Основи менеджменту якості»

(назва)

Галузі знань: усі галузі, за якими відбувається підготовка здобувачів в університеті

Спеціальності: усі спеціальності, за якими відбувається підготовка здобувачів в університеті

Освітні програми: усі освітні програми відповідних спеціальностей, за якими відбувається підготовка здобувачів в університеті

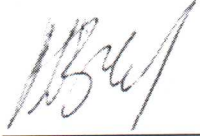
Форма навчання: денна та заочна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 01.09.2024 року

Харків – 2024 р.

Розробник: Чернобай Н.В., ст. викладач
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри
Інтелектуальних вимірювальних систем та інженерії якості (№ 303)
(назва кафедри)

Протокол № 1 від «21» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри к.т.н., доцент
(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Віталій СІРОКЛИН
(ім'я та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

(підпис)

Павло БАЛКОВИЙ
(ім'я та прізвище)

Загальна інформація про викладача

ПІБ: Чернобай Ніна Валеріївна

Посада: старша викладачка кафедри
Інтелектуальних вимірювальних систем та
інженерії якості

Науковий ступінь:

Вчене звання:

Перелік дисциплін, які викладає: *Метрологічне
забезпечення якості, Взаємозамінність, Основи
управління якістю, Інтегровані системи
управління*

Напрями наукових досліджень:

Розробка, впровадження, підтримування і
поліпшення систем управління якістю;

Розробка вимірювальних перетворювачів з
цифровим виходом

1. Опис навчальної дисципліни

Форма навчання – денна, заочна, дистанційна

Семестр, в якому викладається дисципліна – 7

Обсяг дисципліни: 5 кредитів ЄКТС/ 150 годин, у тому числі аудиторних – 64 год., самостійної роботи здобувачів – 86 год.

Дисципліна – вибіркова

Види навчальної діяльності – лекції – 32 год., практичні заняття – 32 год.

Види контролю – модульний контроль, іспит

Мова викладання – українська

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: ознайомити з етапами розвитку, основними термінами, визначеннями, методами та принципами управління якістю в організації відповідні вимогам державних і міжнародних стандартів та нормативних актів.

Завдання: навчити для обраної організації визначати сферу діяльності, замовників і зацікавлених сторін, перелік продукції/послуг й її характеристики, застосовувати системний і процесний підходу до управління діяльністю щодо забезпечення якості продукції відповідні вимогам державних і міжнародних стандартів та нормативних актів.

Компетентності, які набуваються:

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми

Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Очікувані результати навчання:

Вміти засвоювати нові знання, прогресивні технології та інновації, знаходити нові нешаблонні рішення і засоби їх здійснення.

Вміти розробляти, впроваджувати і актуалізувати документи системи управління якістю відповідні вимогам державних і міжнародних стандартів та нормативних актів.

Пререквізити: *кваліметрія, основи стандартизації.*

Кореквізити: *дисципліни, пов'язані з управлінням якістю.*

Постреквізити: *дисципліни, пов'язані з управлінням якістю.*

3. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Міжнародна система стандартизація

Тема 1.

- *назва теми: «Міжнародна організація зі стандартизації (ISO)»;*
- *загальна кількість годин на тему: 6 годин;*
- *стисла анотація* Суть дисципліни. Історія розвитку міжнародної системи стандартизації. Міжнародна організація зі стандартизації (ISO), її структура, сфера діяльності і взаємодія з іншими організаціями.
- *теми практичних занять: -*
- *обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*
- *теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: опрацювання лекційного матеріалу.*

Тема 2.

- *назва теми: «Міжнародні стандарти щодо якості»;*
- *загальна кількість годин на тему: 6 годин;*
- *стисла анотація* Класифікація міжнародних стандартів щодо якості. Міжнародні стандарти на системи управління. Настанови щодо підтримання систем управління якістю.
- *теми практичних занять: -*
- *обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.*
- *теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: опрацювання лекційного матеріалу.*

Змістовний модуль 2. Міжнародні стандарти з управління якістю, щодо взаємодії з замовником

Тема 3.

- *назва теми: «Настанови щодо кодексів поведінки для організацій»;*
- *загальна кількість годин на тему: 18 годин;*

- *стисла анотація* Терміни та визначення понять щодо кодексу поведінки. Настановні принципи щодо кодексів поведінки для організацій. Загальна схема діяльності, пов'язаної з кодексом. Планування, проектування та розроблення щодо кодексів поведінки для організацій. Запровадження кодексу поведінки. Підтримування та поліпшування діяльності щодо кодексів поведінки для організацій.

- *теми практичних занять: розроблення кодексу поведінки для організації обраної здобувачем.*

- *обсяг самостійної роботи здобувачів: 10 годин.*

- *теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття.*

Тема 4.

- *назва теми: «Настанови щодо розглядання скарг в організаціях»;*

- *загальна кількість годин на тему: 24 годин;*

- *стисла анотація* Терміни та визначення понять щодо розглядання скарг в організаціях. Настановні принципи щодо розглядання скарг в організаціях. Загальна схема розглядання скарг. Планування, проектування та розроблення щодо розглядання скарг в організаціях. Функціонування процесу розглядання скарг. Підтримування та поліпшування діяльності щодо розглядання скарг в організаціях.

- *теми практичних занять: розроблення форми скарги, процедури обробки скарги для організації обраної здобувачем.*

- *обсяг самостійної роботи здобувачів: 14 годин.*

- *теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття.*

Тема 5.

- *назва теми: «Настанови щодо розв'язання спорів поза межами організації»;*

- *загальна кількість годин на тему: 24 годин;*

- *стисла анотація* Терміни та визначення понять щодо розв'язання спорів поза межами організації. Настановні принципи щодо розв'язання спорів поза межами організації. Загальна схема спорів. Планування, проектування та розроблення щодо розв'язання спорів поза межами організації. Функціонування процесу розв'язання спорів поза межами організації. Підтримування та поліпшування діяльності щодо розв'язання спорів поза межами організації.

- *теми практичних занять: розроблення процедури розв'язання спорів поза межами організації для організації обраної здобувачем.*

- *обсяг самостійної роботи здобувачів: 14 годин.*

- теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття.

Тема 6.

- назва теми: **«Настанови щодо моніторингу та оцінювання задоволеності замовників»;**

- загальна кількість годин на тему: 24 годин;

- стисла анотація Терміни та визначення понять щодо моніторингу та оцінювання задоволеності замовників. Концепція та настановні принципи щодо моніторингу та оцінювання задоволеності замовників. Загальна схема моніторингу та оцінювання задоволеності замовників. Планування, проектування та розроблення щодо моніторингу та оцінювання задоволеності замовників. Функціонування процесу моніторингу та оцінювання задоволеності замовників. Підтримування та поліпшування діяльності щодо моніторингу та оцінювання задоволеності замовників.

- теми практичних занять: розроблення процедури моніторингу та оцінювання задоволеності замовників для організації обраної здобувачем.

- обсяг самостійної роботи здобувачів: 14 години.

- теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття

Модульний контроль – 2 години.

Модуль 2.

Змістовний модуль 3. Настанови щодо управління документацією систем управління якістю.

Тема 7.

- назва теми: **«Види документації систем управління якістю і загальні вимоги до її структури»;**

- загальна кількість годин на тему: 24 годин;

- стисла анотація Документація системи управління якістю. Призначеність та переваги. Політика і цілі у сфері якості. Настанова з якості. Методики. Робочі інструкції. Форми. Програми якості. Технічні умови. Зовнішні документи. Протоколи.

- теми практичних занять: розроблення документації систем управління якістю для організації обраної здобувачем.

- обсяг самостійної роботи здобувачів: 14 години.

- теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття

Тема 8.

- *назва теми: «Управління документацією систем управління якістю»;*
- *загальна кількість годин на тему: 20 годин;*
- *стисла анотація* Процес розроблення документації системи управління якістю. Процес ухвалення і випускання документів системи управління якістю. Процес актуалізації документів системи управління якістю. Процес вилучення застарілих примірників документів системи управління якістю.
- *теми практичних занять: визначення процесу управління документацією систем управління якістю для організації обраної здобувачем.*
- *обсяг самостійної роботи здобувачів: 12 години.*
- *теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття*

Модульний контроль – 2 години.

4. Індивідуальні завдання

Відповідно до вимог вивчення дисципліни індивідуальні завдання не передбачено.

5. Методи навчання

Вивчення дисципліни “Інтегровані системи управління” здійснюється традиційними методами і методами дистанційного навчання із застосуванням новітніх інформаційних технологій. Теоретичні знання, що викладаються під час лекцій, використовуються під час проведення практичних занять.

6. Методи контролю

Проведення поточного контролю на практичних і лабораторних заняттях, письмового модульного контролю, фінальний контроль у вигляді заліку.

7. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Виконання і захист практичних робіт	0...5	6	0...30
Модульний контроль	0...30	1	0...30
Змістовний модуль 2			
Виконання і захист практичних робіт	0...5	2	0...10
Модульний контроль	0...30	1	0...30
Усього за семестр			0...100

Білет для *іспиту* складається з 2 теоретичних питань та практичного завдання. Максимальна кількість балів за теоретичне питання дорівнює 30 балів, за розв'язання практичного завдання – 40 балів.

Під час складання семестрового *іспиту* здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74). Оцінку «задовільно» заслуговує студент, який виявив мінімум знання основного змісту матеріалу з дисципліни в об'ємі, необхідному для подальшого навчання й майбутньої роботи за напрямом (спеціальністю), який справився з виконанням усіх практичних і лабораторних занять(робіт), що передбачені програмою, але у звітах (результатах домашніх і аудиторних робіт) і відповіді на запитання є похибки.

Добре (75 - 89). Оцінку «добре» заслуговує студент, який виконав усі домашні завдання, відпрацював усі практичні та лабораторні заняття, який виявив повне знання програмного матеріалу, вірно розкрив суть проблем та у цілому розв'язав завдання лабораторних занять, але у змісті відповіді є незначні помилки, або недостатньо обґрунтовано надані відповіді на запропоновані запитання з лекційного матеріалу з дисципліни, з матеріалу практичних і лабораторних занять та матеріалу з самостійної роботи.

Відмінно (90 - 100). Оцінку «відмінно» заслуговує студент, який виявив всебічні чіткі, систематичні та глибокі знання теоретичного та практичного навчального матеріалу з дисципліни, вірно розкрив суть і достатньо обґрунтував своє ставлення до запропонованих питань, виявив вміння вільно виконувати практичні завдання, що передбачені програмою, а також безпомилково виконав вправи, вмів аналізувати і систематизувати інформацію.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

8. Політика навчального курсу

У разі невиконання навчального плану (відсутності на лекціях, практичних заняттях) студент зобов'язаний опрацювати матеріал лекцій, практичних через підручники та методичну літературу. Контроль якості опрацювання здійснюється через написання рефератів або виконання додаткових завдань у терміни, передбачені консультаціями викладача та у передсесійний період.

9. Методичне забезпечення

Підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, методичні рекомендації з проведення лабораторних робіт тощо, які видані в Університеті знаходяться за посиланням:

http://library.khai.edu/catalog?clear_all_params=0&mode=BookList&lang=ukr&caller_mode=KNMZ&disciplinesearch=yes&combiningAND=1&theme_cond=all_theme&is_ttp=0&knmz_doctype_list=0&qualificationlevel_list=0&search_fld=&discipline_list=0&department_list=16&knowledgearea_list=0&speciality_knmz_list=0&syllabus_list=0&responsibility_fld=&action=subscribe&list_id=1&email=

Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням сайті кафедри за посиланням: <https://k303.khai.edu/>.

10. Рекомендована література

Базова

1. ДСТУ ISO 10001:2019 (ISO 10001:2018, IDT). Управління якістю. Задоволеність замовників. Настанови щодо кодексів поведінки для організації, К.: ДП «УкрНДНЦ», 2015 – 24.
2. ДСТУ ISO 10002:2019 (ISO 10002:2018, IDT). Управління якістю. Задоволеність замовників. Настанови щодо розглядання скарг в організаціях, К.: ДП «УкрНДНЦ», 2015 – 24.
3. ДСТУ ISO 10003:2019 (ISO 10003:2018, IDT). Управління якістю. Задоволеність замовників. Настанови щодо розв'язання спорів поза межами організації, К.: ДП «УкрНДНЦ», 2015 – 35.
4. ДСТУ ISO 10004:2019 (ISO 10004:2018, IDT). Управління якістю. Задоволеність замовників. Настанови щодо моніторингу та оцінювання, К.: ДП «УкрНДНЦ», 2015 – 32.
5. ДСТУ ISO/TR 10013:2003 (ISO/TR 10013:2001, IDT). Настанови з розроблення документації системи управління якістю, К.: ДП «УкрНДНЦ», 2015 – 15.

Допоміжна

1. ДСТУ ISO 9001:2015. Системи управління якістю. Вимоги, К.: ДП «УкрНДНЦ», 2015 - 31.
2. К.Б. Трофимов Процесний підхід при організації систем управління якістю: Методичні рекомендації / К. Б. Трофимов, Н.В. Чернобай.- Харків. Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харк. авіац. ін-т», 2007. – 32 с.
3. Соколовський С. А. Управління якістю виробництва та обслуговування : Навчальний посібник / С. А. Соколовський та ін.- Харків. – 2015. – 200 с.

11. Інформаційні ресурси

1. Інформаційний портал кафедри 303: <https://k303.khai.edu/>
2. Офіційний сайт міжнародної організації із стандартизації (ISO). URL: <http://www.iso.org/iso/ru/home/about.htm>
3. Стандартизація, сертифікація, якість. Журнал. Каталоги. [www.irbis-nbuv.gov.ua>cgi-bin>irbis_nbuv>cgiirbis_64](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64)
4. Українська державна система стандартизації та сертифікації – УкрСЕПРО. [kievlift.com.ua>sistema-sertifikacii-ukrsepro341](http://kievlift.com.ua/sistema-sertifikacii-ukrsepro341)